

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 8. marts 2021
Sagsnr.: 2021-0035-0207
Dok.: 1858646

UDKAST TIL TALE

Til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål AE og AF fra Folketingets Retsudvalg

Samrådsspørgsmål AE:

”Vil ministeren redegøre for, hvad regeringen vil gøre for at sætte ind over for hadforbrydelser begået mod minoriteter, med fokus på de seneste overfald der har været på muslimske kvinder?”

Samrådsspørgsmål AF:

”Vil ministeren redegøre for, hvordan ministeren vil sikre, at myndighederne ved anmeldelsen og efterforskningen fokuserer på et muligt hadmotiv, så f.eks. de seneste overfald, der har været på muslimske kvinder, registreres, efterforskes og strafforfølges som hadforbrydelser i stedet for som almindelige straffesager”

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Sikandar Siddique (UFG).

[Indledning]

Tak for ordet.

Hadforbrydelser er en alvorlig sag. De rammer den enkelte hårdt. Og det rammer den befolkningsgruppe, som den enkelte er en del af.

De gerningsmænd, der begår hadforbrydelser, har ikke blik for deres ofre som individer med egen personlighed. Det er derimod det, som ofrene repræsenterer – hvad enten det er f.eks. tro, hudfarve eller seksuel orientering – der får hadet til at pulse i deres årer.

Den dehumanisering, som en hadforbrydelse er udtryk for, er farlig.

Vi behøver blot at gå tilbage til 1900-tallets jødeforfølgelse for at se, hvor galt det kan gå. Sporene fra historien skræmmer. Derfor hører hadforbrydelser på ingen måde hjemme i et samfund som vores.

I det danske samfund skal der være plads til, at man kan være den, man er. Lige gyldigt, hvilken minoritet man tilhører – hvilken tro, race eller seksuel orientering man har

– så skal man trygt kunne gå på gaden. Der skal være lige adgang til tryghed for alle.

De mennesker, der håner eller overfalder andre på grund af race eller religion, eller fordi de eksempelvis bærer tørklæde, har jeg meget lidt til overs for.

[Om den konkrete sag]

Jeg er opmærksom på den sag, der på det seneste har været beskrevet i medierne, og som jeg også formoder, er den sag, der henvises til i samrådsspørgsmålene. Det vil sige den sag, hvor en muslimsk kvinde efter det oplyste i medierne blev overfaldet af et ældre ægtepar, som bl.a. råbte skældsord efter hende.

Af principielle grunde er jeg tilbageholdende med at udtale mig om politiets håndtering af konkrete og igangværende sager.

Men jeg noterer mig ud fra beskrivelsen i medierne, at Københavns Vestegns Politi nu har rejst tiltale mod både manden og kvinden for bl.a. trusler og vold, og at der i den forbindelse vil blive påstået en skærpet straf med henvisning til straffelovens § 81, nr. 6. Det vil med andre

ord sige, at anklagemyndigheden anser det pågældende overfald som en hadforbrydelse.

[Om politiets håndtering]

Jeg vil dog gerne sige noget generelt om politiets indsats på det her område.

Helt overordnet er det en politiopgave at træffe beslutning om, hvordan konkrete straffesager efterforskes. Det gælder selvsagt også i forhold til sager om hadforbrydelser.

Det er en fast opgave for politiet at være opmærksom på, om en forbrydelse kan have helt eller delvis baggrund i et hadmotiv.

For at afgøre, om der er tale om en hadforbrydelse, benytter politiet Rigsadvokatens retningslinjer om hadforbrydelser.

Det fremgår af disse retningslinjer, at der kan foreligge et hadmotiv f.eks. hvis:

- Den mistænkte fremkommer med verbale tilkendegivelser vedrørende den forurettedes etniske oprindelse, tro, seksuelle orientering eller lignende.
- Den mistænkte har et tilhørsforhold til eller sympati for en organisation, forening mv., som tilskrives f.eks. stærkt racistiske eller homofobiske synspunkter.
- Den forurettede på gerningstidspunktet har deltaget i aktiviteter, som er relaterede til forurettedes etniske oprindelse, tro eller seksuelle orientering mv.

Derudover kan oplysninger om gerningstidsstedet tillægges betydning. Det gælder f.eks., hvis det drejer sig om en lokalitet, der må anses for at være almindelig kendt som mødested for personer med en bestemt etnisk oprindelse, tro eller seksuel orientering.

Politiet skal dog altid foretage en konkret vurdering af sagen på baggrund af sagens samlede omstændigheder.

I den forbindelse skal politiet også inddrage forhold, der i den konkrete sag taler imod, at der foreligger et hadmotiv. F.eks. hvis et andet motiv end et hadmotiv kan fastlægges.

Politiet arbejder målrettet på at få flere til at anmelde hadforbrydelser. Politiet vurderer nemlig selv, at der fortsat er et betydeligt ”mørketal” i form af sager, der ikke kommer til politiets kendskab.

I den forbindelse samarbejder politiet med en række væsentlige interessenter på området, herunder eksempelvis Institut for Menneskerettigheder, Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner (LGBT+), Muslimernes Fællesråd og Det Jødiske Samfund i Danmark.

Dialogen har til formål at skabe tillid mellem politiet og grupper udsat for hadforbrydelser og har bl.a. til formål at få flere ofre for hadforbrydelser til at indgive en anmeldelse, hvis de udsættes for en hadforbrydelse.

[Om regeringens tiltag]

Når det er sagt, er regeringen meget optaget af at styrke adgangen til tryghed for de ofre, der er særligt udsatte på grund af enten handicap, seksuel orientering, race eller tro.

Tryghed, anerkendelse og genoprejsning skal være bærende elementer for disse ofres møde med myndighederne.

Og der er behov for, at politiet fortsat arbejder på at blive mere lydhøre over for anmeldelser af hadforbrydelser, og at politiet både har de rigtige rammer og den rigtige uddannelse til at tage imod de personer, der bliver udsat for hadforbrydelser.

Med flerårsaftalen om politiets og anklagemyndighedens økonomi for 2021-2023 har vi derfor aftalt at styrke politiets og anklagemyndighedens indsats over for ofre for hadforbrydelser.

Det skal bl.a. ske ved bedre og mere oplysning om, hvornår en forbrydelse almindeligvis må anses for at være en hadforbrydelse og gennem udarbejdelse af informationsmateriale rettet mod både ofre og organisationer, der rådgiver ofre for hadforbrydelser.

Herudover styrker vi fra 2022 politiets efteruddannelse i hadforbrydelser for at styrke den samlede viden om hadforbrydelser i politikredsene. Uddannelsen vil bl.a. have fokus på at forbedre politikredsenes håndtering af ofre for hadforbrydelser i anmeldelsessituationen.

Desuden skal efteruddannelsen medvirke til, at flere hadforbrydelser identificeres og registreres korrekt, så vi får et bedre datagrundlag på området.

Det skal også sikres, at anklagere, der beskæftiger sig med hadforbrydelser, får mere viden om emnet.

Sidst, men ikke mindst, har regeringen fremsat et lovforslag, der gør det til en skærpende omstændighed, hvis en forbrydelse begås med baggrund i andres handicap.

Konkret lægger lovforslaget op til at ændre straffelovens bestemmelse om strafskærpende omstændigheder med henblik på at udvide anvendelsesområdet for straffelovens § 81, nr. 6.

I forbindelse med lovforslaget udvider vi også anvendelsesområdet for straffelovens § 266 b – den såkaldte racismeparagraf – til at omfatte hån og nedværdigelse af personer på grund af deres handicap [som foreslået af Radikale Venstre].

[Afslutning]

Jeg er glad for, at der har været så stor politisk opbakning til at styrke politiets indsats på området.

Min forventning og forhåbning er, at de initiativer, vi nu har sat i gang, vil få en effekt, der kan mærkes.

Som jeg indledte med at sige, så hører hadforbrydelser ikke hjemme i Danmark. Ingen mennesker skal gå rundt i frygt for at blive overfaldet eller chikaneret. Ligeegyldigt hvordan man ser ud og hvilken tro, man måtte have. Det handler om tryghed.

Tak for ordet.